

Rešitve

Samostojni delovni zvezek

Radovednih pet

Slovenščina 4
1. del

Preden začnemo

Kako si uredimo zvezek in zapiske v njem?

- a) Tine Kovač.
b) Najprej je napisal svoje ime. Da, tako je prav – najprej navedemo svoje ime in nato svoj priimek.
c) Da, poimenovan je tudi predmet. Ker Tine tako takoj ve, h kateremu predmetu spada zvezek.
č) Da bi nas drugi lažje našli, če zvezek npr. izgubimo.
- Da se platnice ne bi poškodovale.

Dopolni in pomni.

čitljiva, podčrtamo

Katere črke slovenske abecede poznamo?

- Ne. Ne. Pri imenih: črka U v abecedi ne stoji pred črko P. Pri priimkih: črka Ž v abecedi ne stoji pred črko M.

Dejan	Flisar
Filip	Kozmus
Primož	Maze
Tina	Zavec
Urška	Žolnir

Dejan Zavec, Filip Flisar, Primož Kozmus, Tina Maze, Urška Žolnir

- a
- SVINČNIK, TABLA, KNJIGA, ZVEZEK
knjiga, svinčnik, tabla, zvezek

Dopolni in pomni.

črk, velike, pisane

Jaz, moja družina in družba

Kdo so? Zakaj so z vami?

- Cof.
Npr.:
... Neža. Stara sem devet let. Zelo rada sprašujem odrasle o svetu in življenju v njem. Pravijo, da sem zelo radovedna in trmasta.
... Jaka. Moja posebnost so rdeči lasje. Najraje imam šport in rad se smejem.

Dopolni in pomni.

vzdevek

Kako se predstavimo?

- a) Marko in Martina.
b) Predstavila sta se drug drugemu.
c) Oba sta začela pogovor s pozdravom.
č) Fant je povedal, kdo je, od kod prihaja in kje bo nadaljeval svoje šolanje. Dekle pa je povedalo svoje ime in to, kje stanuje.
- a) Martina ni povedala svojega priimka.

- sošolko/prijateljico, mama; gospa, Katja; Pozdravljena/Dober dan/Živijo
- a) S pozdravom *Dober dan*.
b) Npr.: Zdravo./Pozdravljeni.
c) Z besedo *gospa*.
č) Da. Tako smo vljudni in spoštljivi.

z Jesenic	5.	branje, potovanje
iz Celovca	4.	plavanje, igranje harmonike
iz Pirana	5.	ples

10. Npr.:

Tilen je star 11 let in je doma v Mengšu. Zelo rad kolesari in plava. V šoli se uči angleščino in nemščino. Emina prihaja iz Sarajeva. Stara je 10 let, obiskuje 5. razred. Njen materni jezik je bosanščina, v slovenski šoli pa se uči slovenščino. Najraje se pogovarja s prijateljicami. Njen konjiček je ples. Janez je po poklicu kuhar. Star je 25 let. Doma je na Vrhniki. Kadar je doma, najraje gleda televizijo, še raje pa teče. Zelo dobro govori angleško in italijansko.

Dopolni in pomni.

ime, priimek, besedo

Kako izpolnjevamo vprašalnik o osebnih podatkih?

2.

Tanja
Vidmar
Idrija
branje, gimnastika, igranje flavte
angleščina, italijanščina

- O osebnih podatkih.
- a) Prodajalka.
b) Ne.
c) Neznancem.
- a) Ne, ne smejo. Z njimi morajo ravnati po predpisih, lahko jih uporabijo le v določen namen.
b) Na spletu. Ker lahko osebne podatke kdo zlorabi.
- c

Dopolni in pomni.

vprašalnik, priimek, ime, priimek, priimek

Kaj je prijavnica in čemu jo izpolnjevamo?

- a) O Cici Veseli šoli.
b) Učencem/otrokom in vzgojiteljem ter učiteljem.
c) To je šola, v kateri se učimo na zabaven in igriv način.
č) To nam pove Jaka v 1. nalogi.
d) Učimo se o umetnosti, športu, čutilih, matematiki, o živi in neživi naravi ...
- b
- č, g
- a) Ker februarja Slovenci praznujemo kulturni praznik.
b) Septembra in marca.
c) O življenjski raznovrstnosti.
- Da. Na ustrezna mesta napišemo zahtevane podatke.

10. a) Mentorjem iz vrtca ali šole.
 b) Na tekmovanje v Cici Veseli šoli.
 c) Mentor.
 č) Otroke iz vrtca in učence od 1. do 4. razreda.
 d) Mentor in ravnatelj.
 e) Na Založbo Mladinska knjiga, Izobraževalno založništvo – Revije, Slovenska c. 29, 1000 Ljubljana.
 f) Da. Na dnu prijavnice je napisan e-naslov.
 g) Do 10. januarja.
11. Brigita Oven – tajnica Cici Vesele šole; Manca Zupančič – mentorica Cici Vesele šole

Dopolni in pomni.

obrazec, prijavimo, dveh

Kako izpolnjemo prijavnico?

3. a) Učiteljice iz 2. triletja.
 b) Učencem in učenkam ter staršem.
 c) Na Pravljичno bralno noč.
 č) V četrtek, 20. decembra, ob 18. uri v jedilnici šole.
 d) Učenci bodo ob 18. uri prišli v šolo in ob novoletni jelki brali dolgo v noč. Spali bodo v šoli. Zjutraj bodo pospravili za seboj, se umili, zajtrkovali in odšli k pouku.
4. DA. V vabilu v zgornjem delu besedila je napisan potek dejavnosti.
5. č
6. a, b, c
7. a) Starši ali pa sami.
 b) Starši.
 c) Ker starši s podpisom zagotovijo šoli, da sprejmejo pogoje sodelovanja in zagotovijo plačilo.

8. b

Dopolni in pomni.

starši

Zakaj pišemo nekatere besede z malo začetnico, druge pa z veliko?

1. učenec, deklica, pes
 Jaka, Zala, Cof
 a, b
2. oče (Iztok), brat (Tomaž), babica (Majda), (mama) Sonja, sestra (Manca)
 a) oče, brat, babica, mama, sestra
 b) Iztok, Tomaž, Majda, Sonja, Manca
 c) malo
 č) veliko
3. Npr.:

Maja, Sara
Marija, Petra
Miro, Janez
Manca, Sonja
Muri, Mic
Runo, Reksi
Kiki, Pikec

- a) npr.: soseda; pes, mačka
 b) npr.: Sara, Miro; Runo, Pikec
 c) občna; malo
 č) lastna; veliko

4.

pesem	Žabeceda
knjiga	Ostržek
balet	Hrestač
predstava	Obuti maček
pripoved	

- a) malo
 b) veliko

5. Anže, Svetlana Makarovič, Brkonja Čeljustnik, Bele snežinke, V ozvezdju Postelje, Maribor, Primorec, Kekčeve ukane, Koki
 Z malo. Poimenujejo vrsto oseb, živali, stvari.
 Z veliko. Poimenujejo posamezno osebo, žival, stvar.
7. Npr.: Celje, Štajerska, Žogica Nogica, Zemlja, Peter, Drava, Prešeren, Manca, Slovenija, Snežnik

- a) malo
 b) veliko

8.

France	reka
Triglav	gospa
Zdravljica	hrib
Soča	deček
Slovenec	znanec
Kovačič	ravnatelj
Pohorje	konj
Pedenjped	dolina

9. Liza, Cof, Golob, Kos, Kovač, Pika, Lisko, Šuštar, Ribič
 Te besede so napisane z veliko začetnico in spadajo med lastna imena.

10.

LASTNO IME	OBČNO IME
Liza, Cof, Golob, Kos, Kovač, Pika, Lisko, Šuštar, Ribič	lizika, cof, golob, kos, kovač, pika, pikapolonica, lisa, ribič

Dopolni in pomni.

malo, občna, veliko, lastna

Razmisli in odgovori.

občno ime: država, junak, reka
 lastno ime: Italija, Junak, Mura

Katera lastna imena poznamo in kako jih pišemo?

1.

Prešeren	Gregorčičeva ulica	Zdravljica
Milena	Cerkniško jezero	Ciciban
Muri	Kočevje	Grdi raček
Glavca	Triglav	Na planincih

tri; lastna imena bitij, zemljepisna lastna imena, stvarna lastna imena; veliko

2. a) Glavca
 b) Muri
 c) Ciciban
 č) Zdravljica/Na planincih
 Z veliko začetnico. Ker so lastna imena.

3. Npr.:

(LASTNA IMENA) BITIJ		STVARNA (LASTNA IMENA)
	Soča	Pil
Marinka	Metlika	
Tomaž	Piran	Mladinsko gledališče

4. c) veliko
 č) Ker so lastna imena.
 5. Zdravljica, Pedenjped
 6. Npr.:

Primož	Kranj	OŠ Franceta Bevka
Kavčič	Prešernova ulica	

8. a) Poglej, poglej, naš ciciban bere Cicibana.
 b) Naša Jagoda ne je jagod, ker je alergična nanje.
 c) Gospod Golob je skozi okno opazoval goloba. Kadar z besedo poimenujemo posamezno osebo (npr. Jagoda, Golob) ali posamezno stvar (npr. Ciciban), uporabljamo veliko začetnico. Kadar pa z besedo poimenujemo vrsto oseb (npr. ciciban), vrsto stvari (npr. jagoda) ali vrsto živali (npr. golob), uporabljamo malo začetnico.

Dopolni in pomni.
 bitij, zemljepisna, stvarna

Kako se učimo, ponavljamo in utrjujemo?

2. lastna imena bitij; veliko
 3. projekt – načrt (kaj se misli narediti), socialen – družben, strategija – postopek za doseg cilja
 5. vabila na ustvarjalne delavnice, prijavnice za ustvarjalne delavnice
 6. a, č, d
 7. a) 8. 3., 15. 3. in 29. 3. 2014
 b) Ob 7. uri.
 c) V soboto.
 č) Do 5. 3. 2014.
 d) Razredničarki.
 8. Marinka, Maček, Ankaran, Cankarjeva ulica, Lisko, Štefan, Italija
 a) Po zapisu z veliko začetnico.
 b) Občna imena.
 9. a) Moj brat Maj je rojen maja, Maja pa junija.
 b) Luka Špik si je lase rad spel v čop, Iztok Čop pa je vedno imel kratke lase.
 10. a) avgusta, Avgust
 b) Cekarček, cekarčkom
 c) kovač, Kovač
 11. Marko, Mare, Rolkar; Hitri
 Z veliko začetnico. Spadajo med lastna imena (bitij).
 12. a) Fu, Bernard, Bul, Dog, Noga, Žrd
 b) občna, malo, lastna, veliko
 13. Ker z njimi poimenujemo vrsto stvari, živali in osebe.
 14. a) Cerknici
 b) Primorskem
 c) Beli krajini
 č) Slovenski cesti
 d) Julijskih Alp
 e) Logarski dolini
 pokrajine/gore/doline; veliko
 15.

Mojca	Julijske Alpe	Mojca Pokrajculja
Lukec	Gorjanci	Cvilimožek
Trnuljčica	Soča	Lukec in njegov škorec

16. lastna imena, veliko

17.

Svetlana Makarovič	Vila Malina
Srečko Kosovel	Moj sončni dan
Andrej Rozman Roza	Bober Bor
Anja Štefan	Iščemo hišico

18. Ljubljano, Maksimilijanom, Španije, Trsta, Ljubljana, Tržaški cesti, Dunaju, Slon

Iz oči v oči v mojem jeziku

Se znamo pogovarjati?

2. a) S tem, da pozdravimo svojega sogovorca.
 b) Najmanj dve, lahko pa tudi več.
 c) Osebnost, po telefonu, po skypu ...
 č) Po smislu, npr.: Sogovorca gledam v oči, ne skačem mu v besedo ...
 d) S pozdravom oz. slovesom.
 sogovorci
 5. a) Po smislu, npr.: Doma, po Joštovem prihodu iz šole./ Za mizo, ob večerji.
 b) Mama, oče in Jošt.
 c) Po smislu, npr.: Vrgel je torbo na tla./Torbo je pustil nepospravljeno ležati na hodniku.
 č) Oče.
 9. **1. skupina**
 a) O testu iz matematike in o Joštovih dolžnostih.
 b) Jošt je dobil pri testu iz matematike prav dobro oceno, ker je bil površen. Potrebuje svoj dres, ker ima pojutrišnjem športni dan. A ta je še vedno umazan, saj ga Jošt ni odložil v koš za umazano perilo. Mama Jošta opomni, da je odlaganje umazanega perila v kopalnico ena od njegovih dolžnosti.
 c) Ker Jošt večkrat ne opravi svojih dolžnosti doma.
 č) Po smislu.
2. skupina
 a) Po smislu, npr.: Devet (glede na njegov videz, interese, obnašanje).
 b) Z rolkanjem (na rolki se pripelje iz šole) in igranjem nogometa (hodi na treninge).
 c) Po smislu, npr.: Dobro, pri matematiki mu je malo zmanjkalo do odlične ocene. Kadar govori o šoli, je sproščen.
 č) Po smislu, npr.: S starši se dobro razume, skupaj se pogovarjajo, smeji, Jošt jih sicer ne uboga vedno, a jim ne kljubuje.
 d) Po smislu.
3. skupina
 a) *Kako pa je bilo v šoli danes, Jošt?* Po smislu, npr.: Želel je spodbuditi pogovor.
 b) Pohvalil ga je in ga vprašal, ali ve, kje je delal napake.
 c) Po smislu, npr.: Dober, ljubeč. Želi, da je njegov sin uspešen.
 č) Po smislu.

4. skupina

- a) Da umazano perilo odlaga v koš za umazano perilo, da prazni koš za smeti, da očisti svoje kopačke.
- b) Po smislu.
- c) Pravico do izražanja lastnega mnenja, do varnega in ljubečega doma, do šolanja/izobraževanja, do igre in razvedrila.

č) Po smislu.

5. skupina

- a) Deloma.
- b) Deloma.
- c) Ne.
- č) Da.

Dopolni in pomni.

pogovor, pozdravom

Kako ogovorimo svoje sogovorce? Koga tikamo in koga vikamo?

1. a) Po smislu, npr.: *Dober dan, tudi mene.*
b) S priimkom. Dodala bo besedo, s katero ogovarjamo odrasle ženske, ki niso naše sorodnice, npr.: *Dober dan, gospa Novak!*
2. c
Odrasle ženske, ki niso naše sorodnice, ogovarjamo z besedo *gospa*, in ne *teta*.
4. b, c, č, e
V povedih b in c gre za neuradni nagovor sorodnikov, v povedih č in e pa za uradni nagovor oseb, ki opravljata določeno službo.
7. a) Vikal. ... *da ste si vzeli čas* ... Da, tako je prav, saj voditelj in Tina Maze nista v sorodstvenem ali prijateljskem odnosu, pogovor pa poteka pred publiko.
b) Vikala. ... *hvala tudi vam* ... Da, tudi to je prav. Razlog je isti – Tina Maze in voditelj nista v sorodstvenem ali prijateljskem odnosu, pogovor pa poteka pred javnostjo.
c) Tikala. ... *Kako ti je ime?* ...
č) Tikal. ... *Meni se podpiši.* ...
8. a, č, d, e, f
9. Po smislu, npr.: Oseb, ki so naši sorodniki, prijatelji, vrstniki, ne vikamo.

Dopolni in pomni.

tikamo, vikamo

Razmisli in odgovori.

1. le z imenom
2. s poimenovanjem za sorodstvene odnose in imenom (npr. stric Jure)
3. gospod ali gospa
4. vikam

Na kaj moramo paziti, kadar se pogovarjamo?

2. a) O Barbari.
b) O Barbarinem počasnem govorjenju.
c) To, da so mnogi v pogovoru z Barbaro nestrpni oz. nevljudni.
č) Po smislu, npr.: Morda zato, da bi učence opozorila na ta problem.
5. OČESNI STIK – To, da sogovorniku med pogovarjanjem gledaš v oči.
VLJUDNOST – To, da sogovorniku ne segaš v besedo.
ZBRANOST – To, da sogovornika poslušáš in tudi slišiš.

Dopolni in pomni.

1. Sogovornika med pogovarjanjem ne prekinjamo.
2. Gledamo ga v oči.
3. Ne govorimo več, kot govori on.

Kaj povemo s kretnjami in držo telesa in kaj z izrazom na obrazu?

2. a – 1, b – 2, c – 3, č – 4, d – 5
4. a) Tine in Anja.
b) Pred nastopom, za odrom oz. v garderobi.
c) O premagovanju treme.
č) Anja, z vprašanjem.
d) Da, saj se je Anji zahvalil in ji povedal, da mu je malo odleglo.
5. sta se pogovarjala vrstnika oz. prijateljca
6. potijo se mu dlani
lista po notah
ne more odigrati skladbe (pri igranju se moti)
ne more govoriti, vzdihuje
10. Npr.: Prepričljivejša je deklica na levi ilustraciji, saj deluje samozavestno. Deček deklamira o lepem, njegovo telo in izraz na obrazu pa izražata stisko.

Dopolni in pomni.

nebesedno

Kaj je prvi jezik ali materni jezik?

1. a) Po smislu, npr.: Ne, ker so zapisi v tujih jezikih.
b) Po smislu, npr.: Ne, ker teh jezikov ne obvladam (tako dobro).
c) Treba je obvladati isti jezik.
4. a) Nana Ogrizek.
b) Timon Kos.
c) Adrina Novak.
č) Timon obvlada slovenščino in nemščino, Adrina pa italijanščino in slovenščino.
d)

slovenščina	slovenščina	italijanščina
-------------	-------------	---------------

5. hrvaščina, slovenščina, slovenščina
6. a
c
Npr.: Admin je Rom, v šoli ima nekaj težav s slovenščino – iz tega je mogoče sklepati, da v krogu svoje družine uporablja romščino in je ta zato njegov materni jezik.
Jani v krogu svoje družine uporablja oba jezika, v pogovorih z očetom verjetno slovenščino, v pogovorih z mamo pa nemščino. Sklepamo lahko, da je Jani dvojezičen oz. da ima dva materna jezika.

Dopolni in pomni.

materni, družine

Kaj je drugi jezik ali jezik okolja? Kaj je tuji jezik?

3. a) slovenščina
b) italijanščina
c) angleščina
č) nemščina
d) angleščina
e) poljščina
f) italijanščina
g) slovenščina
6. a) Ema.

- b) O jezikih, ki jih obvladajo teta Janja, njen mož in njen sin ter Ema.
 c) Da. Bratranca sta.
 č) Učenje jezikov oz. priložnosti, v katerih kdo česa ne more pravilno izgovoriti.

7.

grščina	slovenščina
/	/
slovenščina, angleščina ...	grščina, angleščina ...
slovenščina	grščina
grščina	/
angleščina, japonsščina ...	slovenščina, angleščina ...

8. V Grčiji.

Dopolni in pomni.

jezik okolja

Ali pišemo imena jezikov z veliko ali malo začetnico?

1.

deklica	Zala
maček	Muri
pesem	Pedenjped
reka	Sotla
gora	Nanos

2. Z občnimi imeni poimenujemo vrsto oseb, živali, voda, gorovij, besedil ...
 Z lastnimi imeni poimenujemo posamezno osebo, žival, reko, goro, besedilo ...
3. veliko, malo

4.

Slovenija	slovenski
Hrvaška	hrvaški
Italija	italijanski
Avstrija	nemški
Madžarska	madžarski

6. Angleščina, Španščina, Portugalščina, Japonsščina, Nemščina, Češčine, Japonsčine
 angleščina, španščina, portugalščina, japonsščina, nemščina, češčine, japonsčine
7. a) nemščina
 b) francoščina
 c) nemščina
 č) angleščina
8. Slovenščino, italijanščino, madžarščino, angleščino in nemščino.
9. slovenščina, slovenščine, madžarščina

Dopolni in pomni.

malo, občna

Kako se učimo, ponavljamo in utrjujemo?

1. Učiteljica: Poglejta, dekleti, tole je Madžarska. Država na zahodu meji na Avstrijo in Slovenijo, na jugu na Hrvaško in Srbijo, na vzhodu na Romunijo in Ukrajino, na severu pa na Slovaško.
 Zala: Zanimivo. Kateri narodi pa živijo na Madžarskem?
 Učiteljica: Na Madžarskem živijo Madžari, Hrvati, Ukrajinci, Nemci, Romi, Slovaki in Romuni.
 Eva: Hm, kateri jezik je torej materni jezik Slovakov, ki

živijo na Madžarskem? Kateri pa je njihov drugi jezik ali jezik okolja?

Zala: Misliš, da Slovaki na Madžarskem imajo drugi jezik oz. jezik okolja? Slovenci v Sloveniji ga nimamo.
 Učiteljica: Seveda ga imajo. V okolju uporabljajo madžarščino, doma, v krogu družine, pa svoj materni jezik.

3. a) Prvi. Pogovarjata se sošolec in sošolka.
 b) V drugem. *Oprostite, gospod učitelj ...*
 c) *Dober dan.*
 č) DA. Ker je učitelj uradna oseba in ni Žanov vrstnik, prijatelj ali sorodnik.
 d) *Živijo.*
 e) DA. Ker sta sošolca, verjetno tudi prijatelja.
4. O jutrišnjem dnevu.
 O nastopu, na katerem naj bi Žan pel solo.
5. Da, saj sta se pozdravila, drug drugemu nista skakala v besedo, Žan je odgovoril na Sanjino vprašanje.
6. *Uf ... Joj ... Ne vem ...*
7. gospod učitelj
 b, č
9. a) kitajščino
 b) francoščino, nemščino
 c) angleščino
 č) italijanščino

Sporazumevamo se (včasih tudi brez besed)

Kaj je sporazumevanje in kako poteka?

1. a) Da si med sabo izmenjujemo različne podatke.
 b) Besedno.
 c) Kadar pokažemo različna čustva, npr. veselje pokažemo s smehom, žalost z jokom ...
2. a) Deklica in deček.
 b) Sporočevalec je deček, naslovnik pa deklica.
 c) Da. Npr.: Deklica ima vesel obraz, ki izraža tudi presenečenje. Verjetno ji je povedal kaj prijetnega.
 č) Besedno. Deček deklici nekaj šepeta na uho.
 d) Da. Deček se sporazumeva prek računalnika.
 e) Sporočevalec je, kdor kaj sporoči prek računalnika, naslovnik pa je fant. (Ali obratno.)
 f) Pisno.
 g) Da.
 h) Osebno (iz oči v oči), po telefonu, po pošti, prek medijev. Ustno ali pisno.
3. a) sporočevalec: stewardesa; naslovnik: potniki
 b) sporočevalec: učiteljica; naslovnik: učenci
 c) sporočevalec: vnuk; naslovnik: babica

Dopolni in pomni.

pisno, sporočevalec, naslovnik

Kaj je nebesedno sporazumevanje?

1. a) Pomoč.
 b) Besedno.
 c) Po njegovem izrazu na obrazu; glavo naslanja na roke.

2. c) Po smislu, npr.: Kako dobro so igrali.
3. 1. znak levo: Prepovedano tekanje.
2. znak levo: Prepovedano skakanje v vodo.
3. znak levo: Prepovedano vpitje.
4. znak levo: Prepovedane grobe igre.
1. znak desno: Obvezno tuširanje pred uporabo bazena.
2. znak desno: Obvezna uporaba stranišča.
3. znak desno: Pazite na svoje otroke v vodi.
4. znak desno: Prepovedan vnos hrane in pijače.
4. a) Da. Ker so prikazani s sliko.
b) V prometu, javnih prostorih (npr. na avtobusni, železniški postaji, letališču, v hotelu), v časopisu (npr. v vremenski napovedi) ...
c) Da. Zaradi varnosti.
5. Ker znaki rdeče barve prikazujejo prepovedi, znaki modre barve pa obveznost.
7. a) Polona.
b) Njena mama.
c) Da je bila v krosu peta.
č) Znake. Veselje, žalost, poljubček.
9. 1. znak – ročno pranje
2. znak – pranje na 40 stopinj
3. znak – vroče likanje
4. znak – likanje ni dovoljeno
Na spletnih straneh, v priročnikih.

Razmisli in odgovori.

izraz obraza, kretnje, pantomima, risanje, drža telesa

Dopolni in pomni.

piktogrami

Kaj je cenik in kaj izvemo iz njega?

1. a) Sladice.
b) Cene.
c) Cenik.
3. a) Čevljar Smolko.
b) NE.
c) Popravilo poškodovane pete, čiščenje čevljev, lepljenje čevljev, šivanje, višanje pete in barvanje.
č) Krtača za čevlje, krema za usnje in ortopedski copati.
d) Ortopedski copati.
e) Čiščenje čevljev.

Dopolni in pomni.

cene

Kaj je jedilni list in kako ga beremo?

2. b
Jedi in pijače ter njihove cene.
3. Pripravljene jedi so tiste, ki so že kuhane in pečene. Jedi po naročilu so tiste, ki jih gost naroči v gostilni in mu jih pripravijo.
5. a) DA. Jedi so razvrščene v skupine glede na njihovo vrsto: pripravljene jedi, juhe, priloge, jedi po naročilu, solate, sladice, brezalkoholne pijače in topli napitki.
b) Devet.
c) Pražena jetrca.
7. a) Da.
b) Lignje in svinjski zrezek.
c) Ne.
č) Z marmelado, orehi ali s čokolado.
d) Jabolčni.
e) Palačinke in kremna rezina.

8. Zeleno solato, motovilec ali regrat.
9. Vodo v steklenici.

Dopolni in pomni.

cene

Zakaj pišemo nekatere besede drugače, kot jih izgovarjamo?

1. Nekatere besede niso napisane pravilno.

- a) obras
- b) Tomaš, labot
- c) sladolet
- č) Matjaš
- d) Andraš, moš

obraz, Tomaž, labod, sladoled, Matjaž, Andraž, mož

2. a) obrasa
b) Tomaža, Tomaša, laboda, labota
c) sladoleda, sladoleta
č) Matjaža, Matjaša
d) Andraža, Andraša, moža, moša
3. golob, vrag, hrib; Blaž, pogled, grad
4. a) ž
b) g
c) z
č) d
d) z
e) ž
f) g
5. a) b
b) b
c) b
č) d
d) b
6. a) glasbo
b) nekdo
c) nekdej
č) risba
d) Kdo
e) Kdaj
7. a) napisal
b) domov
c) bel
č) rov
d) lov
e) kupil, nov
f) misel
g) siv
h) Žolna

bel	rov
kupil	lov
misel	nov
žolna	siv

Izgovarjamo jih enako.

8. osel, zajec, lonec, meter
b
9. robec, hrbet, trobec, zvonček, gobec
polglasnik
10. a) Konec
b) Jezdec
c) teden
č) petek
d) pes, smrček
11. vrt, prt, krt
c

12. srce, zajtrk, grd; smrt, grb, srna
NE.
Ker polglasnika pred črko r ne pišemo.
13. a) Kupili smo ji rdeče copate.
b) Črna barva ji je najljubša.
c) Listi so postali rjavi.
14. a) d
b) z
c) d
č) d
d) b
15. b, d, z
16. a) oški, ozki
b) slatkorja, sladkorja
c) detku, dedku
č) hrptenico, hrbtenico
17. a) učenc – učenec
b) sošolc – sošolec
c) mačk – maček
č) četrtk – četrtek
18. a) kamenček
b) robec
c) zajtrk
- Dopolni in pomni.**
a, ježa, dokaza, e, r

Kdaj pišemo v besedah *lj* in *nj*, ne pa *l* in *n*?

1. lj, nj
NE.
Ker moramo paziti, da v vseh primerih napišemo obe črki, čeprav ju ne izgovorimo.
2. čevelj, uhelj, škorenj, fotelj
3. a) prijatelj
b) hmelj
c) ravnatelj
č) Tjulenj
d) Metulj
4. a) lje
b) lja
c) lj
č) ljeno
d) lja
e) nji
f) ljek, lja
g) lje
h) lje

Dopolni in pomni.
l, n, a

Pred katerimi besedami pišemo *z*, pred katerimi pa *s*?

1. a) Besedi z in s.
b) Na m, b, j, n, z.
c) Na f, c, č, p, s.
č) NE.
d) Napisani sta ločeno od naslednje besede.
e) Izgovarjamo ju skupaj z naslednjo besedo.
2. a) z
b) s
c) s
č) s
d) z

- e) s
f) z
g) s
h) s
i) z
j) z
k) z
l) s
m) z
n) s
o) s
Na c, s, č, t, š, f, k, h, p.
c, č, f, h, k, p, s, š, t
z

3. a) s škarjami
b) s sekiro
c) z grabljami
č) s koso/kosilnico
d) z lopato
e) z gobo
f) s piščalko
g) z žlico
h) z nožem
i) z vilicami
j) s šivanko
k) s kredo/s flomastrom
l) z lokom
ločeno od naslednje besede
skupaj z naslednjo besedo
4. a) z (Janjo), s (Kevinom)
c) s (tvojim)
č) z (Zoranom)
d) s (Tanjino)
e) S (starši), z (babico)

Dopolni in pomni.
s, z, skupaj

Pred katerimi besedami pišemo *k*, pred katerimi pa *h*?

1. a) Besedi k in h.
b) Na t, a, b, s, r, u.
c) Na g in k.
č) NE.
d) Napisani sta ločeno od naslednje besede.
e) Izgovarjamo ju skupaj z naslednjo besedo.
k, g
k
2. Npr.:
a) Petri, Gregorju
b) Gabi, Tini
c) teti, gospodu
č) fantku, konjiču
k in g
vse druge črke
3. h, k
ločeno od naslednje besede
skupaj z naslednjo besedo
4. a) k (tigrom)
b) h (Gorazdu)
c) H (kislemu)
d) k (nauku)
f) K (ribam)

5.

Katjušo	Gojku
Primožem	Katjuši
Katko	Katki
Heleno	Gorazdu

Dopolni in pomni.

k, g, k, skupaj

Kako zanikamo dejanje in kako to napišemo?

1. Npr.:

- a) Ne, ne bom pomil posode.
 - b) Ne, ne bom šel v šolo s kolesom.
 - c) Ne, ne bom prišel na športni dan.
 - č) Ne, ne bom šel na tekmo.
- Nikalne. Z njimi kaj zanikamo.

trdilne, nikalne

2. b, c, d, f, i, l

3. Nikalne.

Z besedo ne.

Napisana je ločeno od naslednje besede.

4. nikalne

Z besedami noče, nisem, nima, noče.

5. a) nočem

b) ni

c) noče

č) nimamo

6. a) nog

b) rok

c) kljuna

č) gobca

d) mačka

7. a) knjigo, igrače ali igračo, knjige

b) vrtnico, bonboniere ali bonboniero, vrtnice

c) kolo, čelade ali čelado, kolesa

Dopolni in pomni.

pritrdimo, Nikalne, ločeno

Kako se učimo, ponavljamo in utrjujemo?

1. mošnja, pisatelj, vzgojitelj; čebelnjak, datelj, predavatelj; Dolenjec, pokrovitelj, prejšnji

2. a) šolsko, knjižnico, zadnjo, knjigo

b) razmišljaš, učiteljskem

4. petek, igralec, delavec, osem, pevec, medvedek, napovedovalec, gasilec

5. a) h

b) k

c) h

č) h

d) k

e) k

6. a) k (šivilji), k (mesarju)

b) k (prijatelju), k (sošolcu), h (Kristjanu), k (bratranču)

7. Npr.:

z Manco, Andrejem

s Sofijo, Frenkom

k Aljoši, Mihi

h Gabru, Katarini

z zvezkom, berilom

s sinom, hčerjo

k sinu, hčeri

h kozi, goski

8. ne vzide, ne prekrije, ne piha, ne hlapi, ne plava, ne sije, ne sneži

ločeno od naslednje besede

9. svežega zraka, psa, sestre, prijatelj

10. a) nima

b) noče

c) ni

č) nočejo

d) niso

11. a) ni majo; Naše kokoši letos nimajo piščancev.

b) nebo; Jutri ne bo lepega vremena, zato ne bomo šli na Veliko planino.

c) Ni sem; Nisem prepričan, če si pravilno rešil.

č) nebo; Mislil, da mi ne bo povedala resnice.